

עמ"ת 9807/07/17 GIORGI MINASOVI נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ת 9807-07-17 MINASOVI (עציר) נ' מדינת ישראל

לפני	כבוד השופט גרשון גונטובניק
עורר	GIORGI MINASOVI (עציר)
	ע"י ב"כ עו"ד ליאור גולן ורותי סינאני
נגד	מדינת ישראל
משיבה	ע"י ב"כ עו"ד מיכל אפלבוים

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט קמא (כב' השופט **מסארווה**) שהורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. מר מינסובי (להלן: **העורר**) הוא אזרח מדינת גאורגיה, השוהה בישראל למעלה משנה מכוח אשרת שהייה חוקית. אין לחובתו רישום פלילי קודם. בבית משפט קמא הוגש נגדו כתב אישום, בן שני אישומים:

(א) על פי האישום הראשון, ביום 14.6.17 בשעה 05:30 או בסמוך לה התפרץ העורר אל דירתה של המתלוננת בכך שפתח את דלת הכניסה שהייתה נעולה, באמצעות מפתח לדירה, ונכנס לדירה כשבכוונתו לבצע גניבה. העורר חיטט בתיק של המתלוננת אשר בדיוק יצאה מהמקלחת, הבחינה בו, שאלה לפשר מעשיו, וריססה גז פלפל לעברו; העורר נמלט מהדירה והמתלוננת הזעיקה את המשטרה.

בשל כך העורר הואשם בהתפרצות למגורים בכוונה לביצוע עבירה (עבירה לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**)).

(ב) על פי האישום השני, בהמשך לאירוע שתואר לעיל, בשעה 05:42 נכנס העורר לדירת המתלונן בכך שהכניס את ידו דרך חלון הדירה שהיה פתוח, כאשר בכוונתו לבצע גניבה או פשע. העורר לקח מגב שהיה בדירה, וניסה באמצעותו למשוך לעברו חפצים שהיו בסמוך לחלון במטרה לגנוב אותם. שוטר שהגיע למקום הפסיק את ביצוע העבירה.

בשל כך העורר הואשם בכניסה למקום מגורים בכוונה לביצוע עבירה (עבירה לפי סעיף 406(א) לחוק) וב(ניסיון) גניבה (עבירה לפי סעיף 384 לחוק יחד עם סעיף 25 שלו).

לצד כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בדיון הראשון עמוד 1

שהתקיים (ביום 15.6.17) בבית משפט קמא (כב' השופט **קורנהאוזר**), נדחתה טענת העורר כי העובדות שכתב האישום ובבקשת המעצר אינן מגלות מסוכנות. נקבע כי בהתפרצות לבית מגורים, נוכח החשש האינהרנטי מפני עימות אלים, גלומה מסוכנות. הדיון נדחה לצורך לימוד חומר הראיות. בדיון ביום 19.6.17 טען העורר כי קיימת חולשה בחומר הראיות נגדו, זאת משום שהיה שיכור בעת האירועים. על רקע זה תתקשה המאשימה להוכיח את יסוד הכוונה בעבירות. בנוסף, טען העורר, שמכלול הנסיבות מראה כי אין נשקפת ממנו מסוכנות, ולחלופין הוא הציע חלופת מעצר בית בפיקוח גיסתו (להלן: **המפקחת**). זו הצהירה כי תפנה למשטרה בכל מקרה של הפרה. בית המשפט דחה את הטענות נגד התשתית הראייתית, ושב וקבע שיש מסוכנות. יחד עם זאת, הוא קבע כי נוכח מכלול הנתונים בהחלט ראוי לשקול כאן חלופת מעצר הולמת; אלא שהמפקחת לא תוכל לשמש כמפקחת יחידה, שכן ודאי תידרש לצאת מכתובת מעצר הבית לשם פרנסתה. הדיון נדחה לאיתור ערבים נוספים.

בדיון מיום 27.6.17 (כב' השופט **פרי**), לאחר שלא עלה בידי העורר לאתר מפקחים נוספים, הוא ביקש להשתחרר לחלופת מעצר בית תחת פיקוחה, בתשלום, של העמותה למען דרי רחוב בישראל. בית המשפט קמא קיבל את בקשתו, אך בבדיקת הערבויות שהתקיימה למחרת (כב' השופט **מסארוה**) הצהיר העורר כי אין בידו האמצעים הכלכליים הדרושים לצורך שחרורו לחלופה. על רקע זה הורה בית המשפט קמא על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט ציין כי פתוחה בפני העורר הדרך להגיש בקשה לעיון חוזר מבלי להצביע על שינוי בנסיבות.

2. על החלטה זו הוגש הערר שלפני.

3. לטענת העורר, מכלול הנסיבות, ובעיקרן עבור הנקי וחוסר התחכום בו בוצע מעשה הפריצה, אינו מגבש את עילת המסוכנות בהתאם לחוק. המחוקק בחר שלא לקבוע עילת מסוכנות סטטוטורית ביחס לעבירות בהן הואשם. על רקע זה הנטל המוטל על המאשימה להוכיח מסוכנות הוא כבד, במיוחד נוכח היעדר עברו הפלילי של העורר. התפרצותו לדירת המגורים של המתלוננת בוצעה בחוסר תחכום, וללא תכנון מוקדם. הוא לא הצטייד מראש בכלי פריצה, ולא ניסה להסתיר את עצמו מפניה. הכניסה שלו לדירתה התאפשרה רק בגלל שנפל מתיקה מפתח רזרבי, בדרכה חזרה לדירתה. גם בהמשך הוא חשף את כניסתו לדירה כשהותיר את דלת הכניסה פתוחה, נותר קפוא במקומו לאחר שזוהה על ידי המתלוננת, ועזב את הדירה מבלי לגנוב דבר. ב"כ העורר טען כי בניגוד לאמור בכתב האישום, אין תשתית ראייתית לכך שהעורר חיטט בתיקה של המתלוננת, כאשר זו שהתה במקלחת. לא נראה כי תקומנה הנסיבות בהן יחזור על התנהלות שכזו, ולכן לא נשקפת ממנו מסוכנות. בנוסף, לא מתקיימות כאן הנסיבות המקימות עילת מעצר בעבירות רכוש, לא מבחינת היקף, שיטתיות, תחכום או התארגנות. לחלופין, וככל שייקבע שקיימת מסוכנות, הרי שעוצמתה מוחלשת בנסיבות העניין; ולכן ההחלטה להורות על מעצרו עד תום ההליכים, שנשענת למעשה רק על היעדר יכולת כלכלית וחברתית לאתר חלופת מעצר, היא בלתי מידתית ופוגעת קשות בתחושת הצדק וההגינות. בנוסף, יש לקחת בחשבון את הפגיעה הקשה הנגרמת מהחזקת אזרח זר במעצר בתנאי בדידות חברתית וקשיי שפה.

לאחר הדיון, ובהתאם למוסכם על הצדדים, הוגשה לעיוני אסמכתא משגרירות גיאורגיה בדבר היעדר הרשעות קודמות לעורר. המשיבה הסכימה להגשת המסמך ובלבד שיגובה באישור אפוסטיל, וזה אכן נתקבל.

המשיבה, מצדה, טענה שיש לדחות את הערר. קיימת כאן עילת מעצר כפולה נגד העורר, הנובעת הן ממסוכנותו והן מהיותו נתין זר העלול להימלט. מדובר באירוע מתמשך. העורר הגיע בשעת בוקר מוקדמת, בחמש וחצי לפנות בוקר, אל בית המתלוננת לאחר שמצא את המפתח שהפילה. היא יצאה מהמקלחת רק כשחלוק לגופה, ואלמלא תושיית המתלוננת - שהתיזה לעברו גז מדמיע - קשה לדעת כיצד האירוע היה מסתיים, ועוד יש לציין כי העורר היה תחת השפעת אלכוהול. בנוסף, העורר לא הפסיק בניסיונו לגנוב לאחר שיצא מבית המתלוננת, ופנה לדירת השכן. בית

המשפט קמא היה מוכן לשקול את שליחת העורר לחלופת מעצר, אך משלא סופקה חלופה שכזו, לא ניתן יהיה לשחררו.

4. עד כאן טענות הצדדים ומכאן להכרעה בערר.

העורר זנח, למעשה, את טענותיו נגד קיומן של ראיות לכאורה בעניינו, ועל רקע זה נותר לדון בשאלת קיומה של עילת מעצר וחלופה לה. עיקר טיעונו של העורר בתחום זה נגע בשאלה האם קיימת עילת מעצר נוכח עבירות הרכוש שהואשם בהן? אכן, ביחס לעבירות רכוש אין מצויה חזקת מסוכנות סטטוטורית, ולעובדה זו יש משמעות נורמטיבית (ראו את החלטת כב' השופט הנדל בבש"פ 5572/12 שרלו נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2012)). יחד עם זאת, גם בעבירות רכוש יכולה לקום מסוכנות, בהינתן טיב החשדות המיוחס לנאשם. עמדה על כך כב' השופטת, כתוארה אז, ביניש שפסקה (בש"פ 5431/98 פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 272, 268 (1998)):

מעשים שנועדו לפגוע ברכוש ולשלול רכוש פוגעים בסדרי החברה, פוגעים גם בזכויותיהם היסודיות של יחידיה, ובנסיבות מסוימות יש בהם כדי לסכן את ביטחונה של החברה ואת ביטחונו של כל אדם בה. בנוסף על כך, עבירות רכוש טומנות בחובן סיכון טבוע כי בתנאים מסוימים הן יבוצעו באלימות ותוך סיכון חיי אדם, או שלמות גופו; אם לצורך השגת הרכוש, אם לשם שמירה עליו, ואם לצורך הימלטות המבצעים מעונש.

מטעמים אלה ניתן לקבוע כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של עבריינים מספר, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את ביטחון האדם ואת ביטחון הציבור.

לפיכך, אין לשלול קיומה של עילת מעצר בכל מקרה של עבירות המבוצעות נגד הרכוש, ויש לבחון את מכלול הנסיבות כדי לקבוע אם נתקיימה עילת מעצר, היינו - לבחון אם נשקף מן העבריין אשר לו מיוחסת העבירה סיכון לביטחון במשמעותו האמורה.

צודק העורר בכך כי מאפייני המעשים המיוחסים לו אינם נופלים לגדר פעילות שיטתית, פעילות בהיקף ניכר, או פעילות מאורגנת, וגם שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים לא נמצא לנו. יחד עם זאת, רשימת הנסיבות שמנה בית-המשפט העליון אינה בגדר רשימה סגורה, ותמיד יש לבחון את מכלול הנסיבות המיוחד לכל מקרה ומקרה. במקרה שלפנינו פועלת לרעת העורר נסיבה, שאין להקל בה ראש: העורר היה מוכן להיכנס לדירה לא לו, שעה שידע היטב כי המתגוררת בדירה נכנסה אליה זה לא מכבר. הוא ניצל את העובדה שהפילה את המפתח לדירתה, עקב אחריה, ראה שנכנסה לדירתה, ולאחר פרק זמן קצר נכנס בעקבותיה. זהו נתון המכונן, לטעמי, סיכון לביטחון הציבור במובנו של סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**)).

יחד עם זאת, ואפילו כך, עוצמת הסיכון הנשקפת מהעורר, בהינתן מכלול הנסיבות - הן נסיבות ביצוע העבירה הן נסיבות העושה - אינה גבוהה, לדעתי. מדובר בהתפרצות שאינה מתוחכמת כלל ועיקר, ולא נראה שקדם לה תכנון מוקדם. אכן, העורר נכנס לדירה כשידע שהיא מאוישת, אבל גם כשנכנס אליה לא נקט בכל צעד אלים, ואף לא היה רמז לפעילות אלימה כלשהי. כפי שמסרה המתלוננת בהודעתה "**פתאום ראיתי את הבחור [...] בתוך הדירה, וביקשתי ממנו לצאת, ואני לא זוכרת מה הוא גמגם אז לקחתי תרסיס פלפל שהיה לי בסמוך וריססתי אותו קצת אז אמר טוב טוב ויצא**" (הודעה מיום 14.6.17 גיליון 1, ש.10). גם התנהלותו לאחר מכן לא העידה על עוצמה גבוהה

של מסוכנות. לחובת העורר אין רקע פלילי, ובהחלט ניתן לראות בהתנהלותו כמעידה חד פעמית. גם החשש מהימלטות כוחו מוגבל. העורר שוהה בארץ כדין, ובמהלך הדיון בבית משפט קמא התברר כי דרכו כבר מצוי בידי המשטרה (דיון מיום 27.6.17 עמ' 9, ש. 33).

5. על רקע זה התוצאה לפיה העורר ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים נגדו, אכן בלתי מידתית לטעמי. הקושי באיתור חלופת מעצר הרמטית אינו צריך להוביל לתוצאה בלתי מידתית זו, בהתחשב במכלול הנסיבות, ואינו צריך למנוע את שליחת העורר לחלופת מעצר. קו ניתוח דומה ננקט בבית המשפט המחוזי בחיפה בעמ"ת (חיפה) 25489-06-16 **מכבי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים; 2016). באותו המקרה דן כב' השופט א' לוי בעניינו של עצור, שהוגש נגדו כתב אישום, שייחס לו עבירת רכוש רבת פריטים, הכוללת גם מעשי הונאה וזיוף. הנאשם היה ערירי ולא יכול היה להציג חלופת מעצר, ועל כן נעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט קבע כי אמנם נשקפת מהעורר מסוכנות, אך זו אינה חמורה, מה גם שלא עמד לחובת העורר עבר פלילי בתחום הרכוש. על רקע זה, קבע בית המשפט (בעמ' 3 להחלטה) **"סבורני אפוא, שמתן הוראה שלפיה העורר יישאר במעצר עד תום ההליכים היא פעולה בלתי מידתית, וכי ראוי לעשות מאמץ משמעותי לאתר דרך אשר תאפשר מחד גיסא את שחרורו מן המעצר, ומאידך גיסא להגן על בטחון הציבור"**. הוא הורה על שחרורו של העורר בתנאי שיפקיד 5,000 ₪ במזומן בקופת בית המשפט (בשתי פעימות), ויהיה עליו לחתום אחת ליום בתחנת משטרה בחיפה, כשם יימנע מכך יעצר.

בנסיבות המקרה שלפני, בית המשפט קמא היה נכון, בתחילה, לשלוח את העורר למעצר בית, וגם היה מוכן לאשר את המפקחת שהוצעה בעניין, אך נמנע מלעשות כן, נוכח חוסר יכולתה לשמור על העורר כל העת. לטעמי, יש להתקדם בעניין זה באופן מדורג. תחילה יש לקבוע את שליחת העורר למעצר הבית שעמד על הפרק, ולשקול שילוב מתן אפשרות ליציאה לחתימה יומית בתחנת המשטרה, יחד עם הפקדה בתנאים שייקבעו במועד שימוע ההחלטה, וזאת לצד עיכוב יציאה מן הארץ.

בחלוף פרק זמן ראוי, ובהתאם להתקדמות המשפט בעניינו, יוכל העורר להגיש בקשה לעיון חוזר, כך שניתן יהיה להסתפק בחתימה במשטרה, בהפקדה ובערבות צד ג' ככל שיעמוד בתנאים שייקבעו.

6. הערר מתקבל אפוא כאמור. תנאי השחרור ייקבעו במעמד שימוע ההחלטה.

ניתנה היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

גרשון גונטובניק , שופט